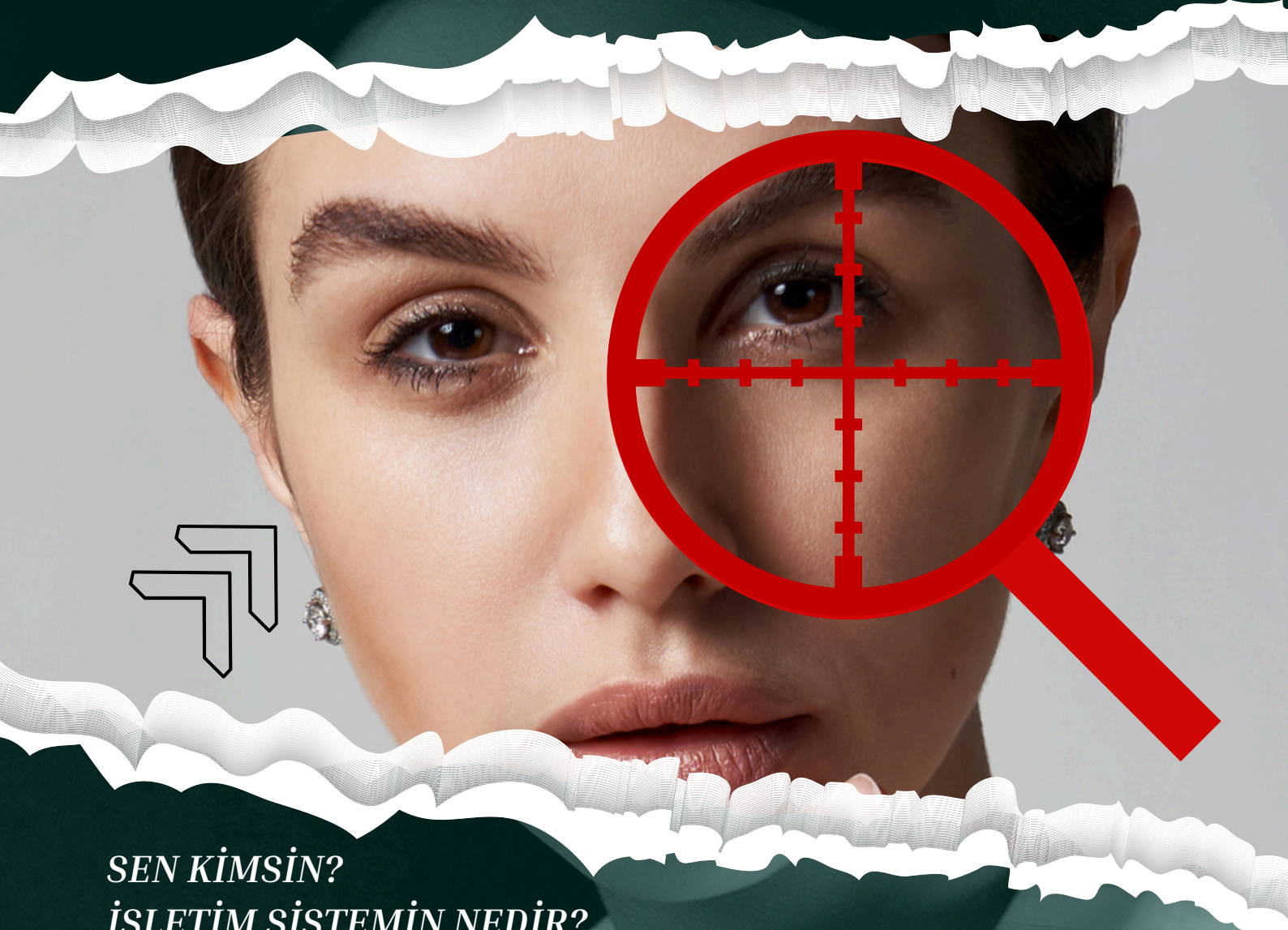

13/04/2025

PERSONA

PROFİL TANIMLAMA VE YÜZ ANALİZİ

***SEN KİMSİN?
İŞLETİM SİSTEMİN NEDİR?***

İnsanoğlu yıllardır kimlik arayışını sürdürmekte, karmaşık sorularla dolu zihninde cevaplar aramaktadır.

Nisan 2025

1.Sayı

Sana Seni Anlatan Dergi

İçindekiler

4

EDİTÖRÜMÜZDEN MEKTUP VAR

Psikolog-Sosyolog/
Profil Tanımlama
Uzmanı
Gözde OKAN

9

YÜZ ANALİZİNDE TRAVMALARIN GÖZLENMESİ

Profil Tanımlama
Uzmanı
Nazmiye AVŞAROĞLU

18

PROFİLİN TARİHİ SÜRECİ

Profil Tanımlama
Uzmanı
Filiz AKDENİZ

22

YÜZ OKUMADA KİŞİLİK VE KARAKTER ANALİZ YÖNTEMLERİ

Hacer ŞENKAL

5

FAİLİN PSİKOLOJİK PROFİLİNİN ÇIKARILMA YÖNTEMLERİ

Yalan Araştırma Derneği
Başkanı/ Profil
Tanımlama Uzmanı
Ahmet AKCA

14

SÖZSÜZ İLETİŞİM

Profil Tanımlama
Uzmanı
İclal Gül GÖLGELİ

20

FARKINDALIK

Profil Tanımlama
Uzmanı
Nazlı KAYA

26

PROFİL TANIMLAMA

Profil Tanımlama
Uzmanı
İclal Gül GÖLGELİ

PERSONA KADROSU

BAŞ EDİTÖR

Gözde OKAN

YÖNETİCİ EDİTÖR

Naz AVŞAROĞLU

İÇERİK DİREKTÖRÜ / DANIŞMAN

Ahmet AKCA

GRAFİK TASARIM/MİZANPAJ

Naz AVŞAROĞLU

KATKIDA BULUNAN YAZARLAR

Ahmet AKCA
Naz AVŞAROĞLU
Nazlı Ülkü KAYA
İclal Gül GÖLGELİ
Hacer ŞENKAL
Filiz AKDENİZ

"Ne kadar meşgul olduğunuzu düşünürseniz düşünün, okumak için zaman bulmalısınız ya da kendinizi kendi seçtiğiniz cehalete teslim etmelisiniz."

KONFÜCYÜS

EDİTÖRÜMÜZDEN MEKTUP VAR

Sevgili okurlar,

Okumaya hazırlandığınız bu dergi, size değişimin kapılarını aralarken kendinizdeki esnekliği fark etmeniz ve kişisel gelişiminizi arttırmanız için bir fırsat sunacak.

Bu dergiyi hazırlamaktaki amacımız hayatın değişkenliği içerisinde kişinin esnekliğinin katkısını gözler önüne sunmaktır. Herakleitos'un da dediği gibi " Hayatta değişmeyen tek şey değişimin kendisidir." ve insan kendisini geliştirmeye başladığında etrafındaki dünyayı da dönüştürmeye başlar. Bazen gelişim sancılı ve zorlayıcı olabilir. Çünkü her farkındalık birtakım sorumlulukları da beraberinde getirir. Kişi zorluklar karşısındaki esnekliğini fark ettiğinde, sorunu bertaraf edecek çözümlere de ulaşmaya başlar. Burada esneklikten kasıt mevcuttaki konfor alanından uzaklaşmaktır. Çoğu zaman konfor alanına saplanıp kalan kişi kendisinden bihaber, olan biteni anlamaya çalışır. Ne zamanki konfor alanından bir adım geriye çekilip izlemeye başladığında olayların görünmeyen yönlerini de algılamaya başlar. İşte kişisel gelişim dediğimiz kavramda bu noktada anlam kazanır. Global dünyada her bilgi günden güne değişip gelişirken insanın aynı pencerede sabit kalıp aynı manzaraya odaklanması hem gündemden hem de kendinden uzaklaşmasına neden olur. Kendini sürekli güncelleyen, farklı bakış açıları geliştiren ve sorunlara esnek çözümler bulabilen insan, öncelikle kendisinin sonrasında da çevresinin sosyal, psikolojik ve fizyolojik analizlerini doğru yorumlamaya başlar ve hayatı bütünsel olarak değerlendirmeye alır. Böylelikle toplumu oluşturan insanı ve insanı yetiştiren toplumu algılamaya, yorumlamaya ve yargılardan soyutlamaya başlar. Hazırladığımız bu dergideki yazılar size insanın farklı yönlerini, davranışlarındaki gerekçelerini ve sosyo-psikolojik yönlerini anlatmaktadır. Okuduğunuzda artık insanlara daha geniş bir perspektifte bakmaya başlayacaksınız.

Bu heyecan dolu keşif yolculuğunda sizlere konuşulmayı sunmaktan mutluluk duyuyoruz.

BAŞ EDITÖR

**Psikolog-Sosyolog/ Profil
Tanımlama Uzmanı**

Güzde Okan

Hazırladığımız bu dergi ve içindeki yazılar size insanın farklı yönlerini, davranışlarındaki gerekçelerini ve sosyo-psikolojik yönlerini anlatmaktadır.

Bu heyecan dolu keşif yolculuğunda sizlere konuşulmayı sunmaktan mutluluk duyuyoruz.

FAİLİN PSİKOLOJİK PROFİLİNİN ÇIKARILMA YÖNTEMLERİ

Yazan Ahmet AKCA

Psikolojik profil çıkarma, suçlunun davranışlarını analiz ederek onun kişilik özelliklerini, geçmişini ve potansiyel hareket tarzlarını tahmin etmeyi içerir.

Profil çıkarma, hem sanatsal bir sezgiyi hem de bilimsel analizleri içeren bir süreçtir.

Failin psikolojik profilinin çıkarılması, suç araştırmalarında önemli bir yere sahiptir. Bu yöntem, suçlunun davranışlarını, motivasyonlarını, kişilik özelliklerini ve suç işleme kalıplarını anlamayı amaçlar. Özellikle karmaşık ve çözülmesi zor vakalarda, bu yaklaşım kolluk kuvvetlerine ve adli bilimcilere suçluyu daha iyi tanıma ve yakalama konusunda büyük kolaylıklar sağlar. Bu makalede, failin psikolojik profilini çıkarma yöntemlerinin ele alınması ve bu yöntemlerin bilimsel temellerine dayalı bir inceleme yapılması amaçlanmıştır.

Psikolojik profil çıkarma, suçlunun davranışlarını analiz ederek onun kişilik özelliklerini, geçmişini ve potansiyel hareket tarzlarını tahmin etmeyi içerir. Bu yöntem, genellikle tekrarlayan suçlarda (seri cinayetler, cinsel saldırılar vb.) kullanılır. Canter (1994), bu yöntemi "davranışsal izlerden failin psikolojik özelliklerini tahmin etme sanatı ve bilimi" olarak tanımlamıştır. Profil çıkarma, hem sanatsal bir sezgiyi hem de bilimsel analizleri içeren bir süreçtir.

2. Profil Çıkarma Sürecinin Temel Aşamaları

Profil çıkarma süreci genellikle beş ana aşamadan oluşur: (1) Suç sahnesi analizi, (2) Suçlunun davranışsal kalıplarının belirlenmesi, (3) Failin motivasyonlarının değerlendirilmesi, (4) Psikolojik portre oluşturma ve (5) Tahminlerin doğrulanması. Douglas ve Ressler (1986), bu aşamaların her birinin sistematik bir şekilde ele alınmasının önemini vurgulamıştır. Suç sahnesinde bulunan fiziksel deliller ve failin suç işleme tarzı, bu süreçte kritik rol oynar.

3. Suç Sahnesi Analizi
Suç sahnesi, failin psikolojik profili hakkında önemli ipuçları verir. Organized ve disorganized (düzenli ve düzensiz) suç sahnesi sınıflandırmaları, failin zihinsel durumu ve kişilik özellikleri hakkında bilgi sağlar (Turvey, 2011). Örneğin, düzenli bir suç sahnesi, planlı hareket eden ve yüksek kontrol duygusuna sahip bir suçluyu işaret ederken, düzensiz bir suç sahnesi genellikle plansız ve duygusal olarak dengesiz bir faile işaret eder.

4. Davranışsal Kalıpların Analizi

Davranışsal kalıplar, failin suç işleme sırasında sergilediği tipik davranışları içerir. Bu kalıplar, failin nasıl düşündüğü ve hareket ettiği hakkında bilgi verir. Örneğin, Holmes ve Holmes (2002) tarafından geliştirilen sınıflandırma sistemi, failin davranışlarını organize, sosyal ve psikopatik özelliklere göre değerlendirme imkânı sunar.

5. Coğrafi Profilleme
Coğrafi profil çıkarma, failin suç işlediği alanların coğrafi analizine dayanır. Bu yöntem, failin yaşadığı veya çalıştığı bölgeyi tahmin etmeye yardımcı olur. Rossmo (1999), coğrafi profilin özellikle seri suçlarla ilgili vakalarda etkili olduğunu belirtmiştir. Failin hareket rotası, suç işleme mekânları ve kaçış yolları bu analizde dikkate alınır.

Suç sahnesi, failin psikolojik profili hakkında önemli ipuçları verir.

6. Psikolojik Teorilerin Kullanımı

Failin motivasyonunu ve davranışlarını anlamada psikolojik teoriler büyük bir öneme sahiptir. Freud'un psikoanalitik teorisi, Jung'un arketip kuramı ve Skinner'in davranışçı yaklaşımı gibi teoriler, failin içsel dinamiklerini ve dışsal uyaranlara verdiği tepkileri analiz etmek için kullanılabilir (Bartol & Bartol, 2020). Bu teoriler, suçun altında yatan bilinçdışı süreçleri anlamayı kolaylaştırır.

7. Suçlunun Kişilik Özelliklerinin Belirlenmesi

Psikolojik profil çıkarma, failin kişilik özelliklerini anlamak için kullanılan önemli bir yöntemdir. Örneğin, Myers-Briggs Tip Göstergesi (MBTI) gibi kişilik değerlendirme araçları, failin karar verme süreçlerini ve çevresine uyum sağlama yeteneğini analiz etmekte kullanılabilir (McCrae & Costa, 1997). Kişilik özellikleri, failin suç işleme eğilimlerini ve yöntemlerini anlamada kritik rol oynar.

8. Profil Çıkarma Yöntemlerinin Sınırlılıkları

Psikolojik profil çıkarma yöntemleri her ne kadar etkili olsa da bazı sınırlamalara sahiptir. Bu yöntemler, her zaman kesin sonuçlar vermez ve bazen önyargılar içerebilir. Alison ve Canter (1999), profil çıkarma süreçlerinde kullanılan varsayımların doğruluğunun sorgulanması gerektiğini vurgulamıştır. Yanlış bir profil, soruşturmayı yanlış yönlendirebilir.

9. Teknolojinin Rolü

Son yıllarda teknolojinin gelişmesiyle birlikte psikolojik profil çıkarma yöntemleri de evrim geçirmiştir. Yapay zekâ ve makine öğrenimi, suçlunun davranış kalıplarını analiz etmek ve profil oluşturmak için kullanılmaktadır. Örneğin, suç veri tabanları ve algoritmalar, suçlunun geçmiş davranışlarını analiz ederek gelecekteki suçlarını tahmin etmede etkili bir araç sunar (Chowdhury et al., 2021).

Kaynakça

- Canter, D. (1994). Criminal Shadows: Inside the Mind of the Serial Killer. HarperCollins.
- Douglas, J. E., & Ressler, R. K. (1986). Crime Classification Manual. Lexington Books.
- Turvey, B. E. (2011). Criminal Profiling: An Introduction to Behavioral Evidence Analysis. Academic Press.
- Holmes, R. M., & Holmes, S. T. (2002). Profiling Violent Crimes: An Investigative Tool. Sage Publications.
- Rossmo, D. K. (1999). Geographic Profiling. CRC Press.
- Bartol, C. R., & Bartol, A. M. (2020). Criminal Behavior: A Psychological Approach. Pearson.
- McCrae, R. R., & Costa, P. T. (1997). Personality in Adulthood: A Five-Factor Theory Perspective. Guilford Press.
- Alison, L., & Canter, D. (1999). Profiling in Policy and Practice. Psychology, Crime & Law, 5(3), 195-204.
- Chowdhury, S., Rahman, S., & Islam, M. (2021). The Role of Artificial Intelligence in Criminal Profiling. Journal of Forensic Sciences, 66(4), 1235-1250.

AHMET AKCA
Yalan Araştırma
Derneği Başkanı
Profil Tanımlama
Uzmanı
Eğitmen

TRAVMALARIN YÜZ ANALİZİNDE GÖZLEMLENMESİ

Yazan Naz AVŞAROĞLU

**8. yüzyılda literatüre girmiş olan
travma kelimesinin sözlük anlamı
hasar ve yaradır.**

Travma tanım olarak katlanılmaz ve dayanılmazdır.

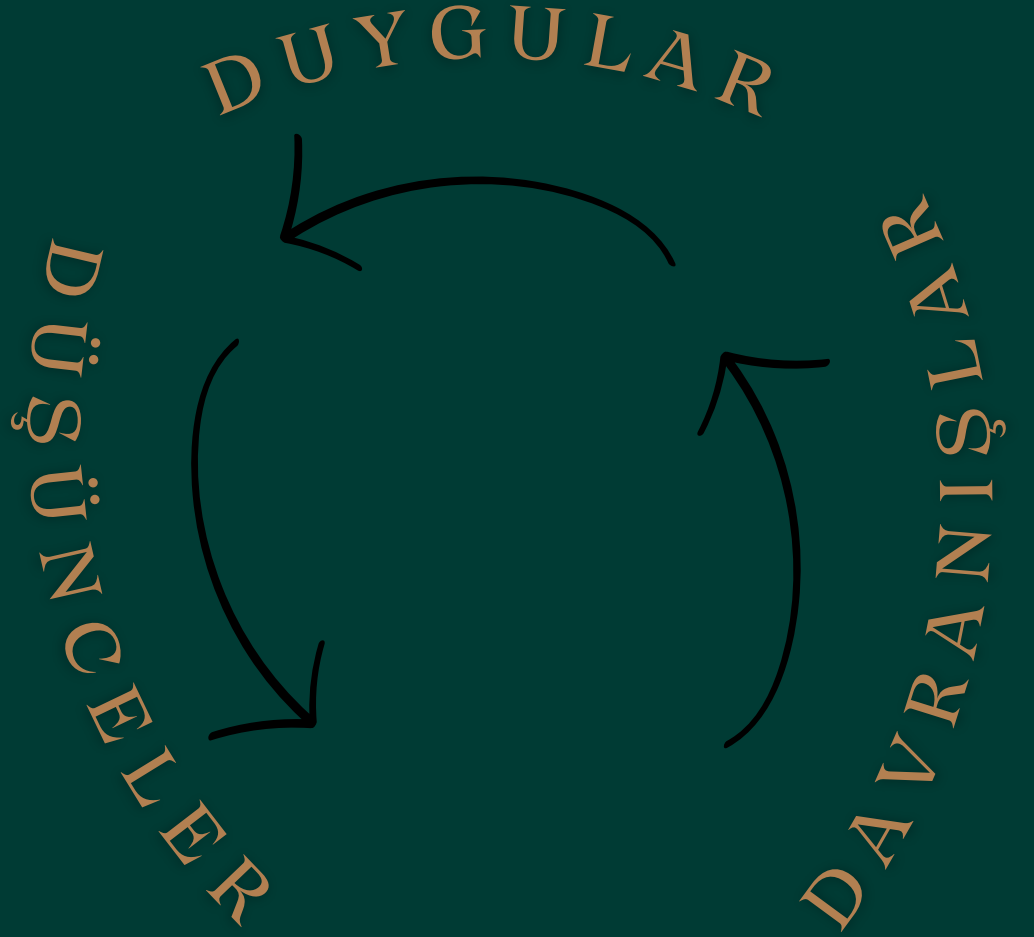
Psikiyatrist Aaron T. Beck ve psikolog Albert Ellis; düşüncelerimizin, duygu ve davranışlarımız üzerinde güçlü etkisi olduğunu ileri sürmüşlerdir. Buna göre, üzüntülerimizin düşüncelerimizden kaynaklandığını ortaya koymuşlardır.³

Travmayı geride bırakmak isteriz ancak beynimizin yaşamımızı sürdürmemizi sağlayan temel kısımları (akılcı beynin çok derinlerindedir) yadsıma konusunda çok iyi değildir. Travmatik deneyimden çok uzun bir süre sonra, en küçük bir tehlike belirtisi karşısında, bozulmuş beyin devrelerini harekete geçirebilir ve yoğun miktarda stres hormonu salgılanmasına neden olabilir. Bu da hoş olmayan duygulara, yoğun fiziksel duyumlara, dürtüsel ve saldırgan davranışlara zemin hazırlar.³

Freud insanın psikolojik süreçlerini açıklamak üzere 1900 yılında ilk kez Topografik Modeli oluşturmuştur. Bu modele göre insan zihni bilinç, bilinç öncesi ve bilinç dışı olmak üzere üç bölüme ayrılmaktadır. Bilinç, farkında olunan ve üzerine dikkat gösterilebilen süreçleri temsil etmektedir. Bilinç, mantıksal düşünme hâkimiyetindedir ve dış gerçeklik ile bağlantılı olarak hareket eder. Zihinsel yapıda en az yeri kaplayan zihin bölümüdür. Bu nedenle

psikoanalitik kurama göre davranışlarımızın çok az kısmı bilinçli süreçler tarafından yönetilir. Bilinç öncesi, bireyin farkındalık ile hatırlayabildiği ancak her an dikkatini üzerinde bulundurmadığı zihin bölümüdür. Bireyin çeşitli çağrışımlar aracılığı ile bilince getirebildiği, farkındalık sağlayabildiği, duygu, düşünce ve hatıraların bilinç öncesi süreçler tarafından yürütüldüğü kabul edilir. Zihinsel yapıda bilinçten daha fazla yer kaplar ancak

bilinç dışı kadar geniş değildir. . Hem bilinç hem de bilinç öncesi düzeyde nedensellik, zamansal sıralılık ve gerçeklik testi (realite testing) bulunmaktadır. Öte yandan Freud'un kuramında önemli bir yer tutan bilinç dışı süreçlerde ise bu özellikler gözlenmez. Bilinç dışı, bireyin kendi çabası ile bilince getirilemeyen, Farkına varılmayan zihin bölümü veya bu özellikte olan süreçlerdir. Freud aynı zamanda bilinç dışı kavramını kişinin davranışlarının altında

Egonun bilinç düzeyindeki kısmi benlik olarak ifade edilirken; bilinçdışı düzeyi, savunma mekanizması süreçlerini barındırır.

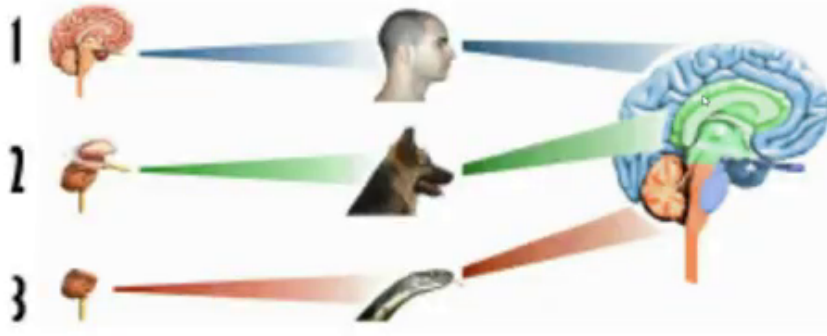
yatan Motivasyonun kaynağını açıklamak üzere de kullanılmaktadır. Bu bağlamda bilinçdışı, cinsellik ve saldırganlık ile ilgili dürtülerin, savunmaların, anıların ve duyguların bastırıldığı bölüm olarak açıklar. Bu kapsamda söz edilen bastırma, bilinçdışı materyallerin bilinç düzeyine ulaşmasını engellemektedir. Birey burada yer alan bir materyalin farkında değildir ancak bilinç dışında bastırılan süreçler bireyin davranışlarını etkilemeye devam eder.

Zihinsel yapıda en fazla yeri kaplar ve Freud'a göre insan davranışlarının önemli bir kısmı bilin dışı süreçler tarafından kontrol edilir. Freud'un

Ego ve İd (1923) adlı kitabının ardından, insanın psikolojik süreçlerinin açıklamak üzere sunduğu Topografik model, yerini Yapısal Kişilik Modeline bırakmıştır. Bu modele göre kişilik birbiriyle etkileşim içinde olan üç yapıdan oluşmaktadır: id, ego ve süper ego. İd, tümüyle bilinçdışı olan, doğuştan gelen, ilkel dürtüleri ve fantezileri içeren Zihin bölümüdür. Bireyin açlık, susuzluk, cinsellik gibi biyolojik dürtülerini de igermektedir. Haz ilkesini temel alan id, ortaya çıkan ihtiyacı hemen doyurmak ile ilgilenir, beklemeye ve engellenmeye toleransı düşüktür. id, mantık öncesidir ve zamansallık, kısıtlılık, dışsal gerçeklik gibi kavramları barındırmaz.

Dil öncesi niteliğe sahiptir, semboller ve imgeler ile ifade edilir; id ile ilgili işaretlere rüyalar ve dil sürçmeleri gibi süreçler aracılığı ile ulaşılır. Ego, id ve gerçeklik arasında düzenleyici bir işleve sahiptir ve gerçeklik ilkesini temel alır. Ego gelişimi, bebeklik döneminde bağlar, erken çocukluk döneminde en hızlı gelişim düzeyine ulaşır ve yaşam boyunca gelişmeye devam eder. Egonun görevleri arasında, dürtüsel ihtiyaçların ve dış dünya şartlarının algılanması; ihtiyaçların hem dış dünya şartları hem de ahlaki gereklilikler gözetilerek karşılanması bulunmaktadır. İdin aksine ego hem bilinç hem de bilinçdışı

düzeyinde bulunur. Egonun bilinç düzeyindeki kısmi benlik olarak ifade edilirken; bilinçdışı düzeyi, savunma mekanizması süreçlerini barındırır. Süper ego, olayları ve durumları ahlaki açıdan değerlendiren zihin bölümüdür. Bu bölümdeki ahlaki değerlendirmeler toplum kuralları, gelenekler ve aileden aktarılan değerleri gözetir ve kişinin vicdani yönünü yansıtır. Hem bilinç düzeyinde hem de bilinçdışı düzeyde deneyimlenen süper ego, gelişimini yirmili yaşlarda tamamlar. Yapısal kişilik modelinde yer alan üç yapının (id-ego-süper ego) isteklerinin çatışması durumunda, bireyler içsel çatışma yaşamaktadır.

Freudyen yaklaşımla yapılan yüz analizlerinde; yüz yatayda üç parçaya bölünür. Üst kısım ego, orta kısım süper ego, en alt kısım ise id olarak değerlendirilir,

Süper ego, olayları ve durumları ahlaki açıdan değerlendiren zihin bölümüdür. Bu bölümdeki ahlaki değerlendirmeler toplum kuralları, gelenekler ve aileden aktarılan değerleri gözetir ve kişinin vicdani yönünü yansıtır.

Hem bilinç düzeyinde hem de bilinçdışı düzeyde deneyimlenen süper ego, gelişimini yirmili yaşlarda tamamlar. Yapısal kişilik modelinde yer alan üç yapının (id-ego-süper ego) isteklerinin çatışması durumunda, bireyler içsel çatışma yaşamaktadır. Freud, savunma mekanizmalarının bu içsel çatışmalardan doğan kaygı ile bas etmede önemli araçlar olduğunu belirtmiştir. ⁴

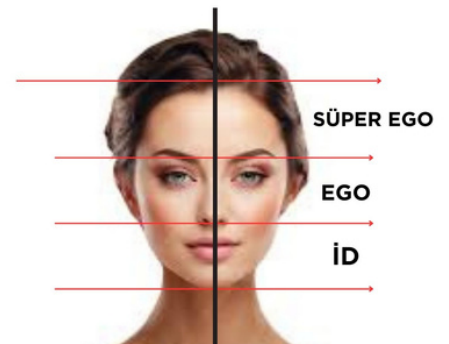
Freudyen yaklaşımla yapılan yüz analizlerinde; yüz yatayda üç parçaya bölünür.

Üst kısım ego, orta kısım süper ego, en alt kısım ise id olarak değerlendirilir, Travmalar ise, beyinde nasıl kendilerine yer buluyorsa; aynı şekilde de yüze sirayet eder. Sevgi eksikliği, onaylanma ihtiyacı, geçmiş acı deneyimler, öfke, küçümseme gibi duygular sebebiyle yapılan mikro ifadeler dahi kişinin yüzünde izler bırakır. Anne-babası tarafından sevgisizlik hissedene bireyin yaşadığı bu hissi, dudaklar ve çene arasında yatay bir çizgi olarak gözlemlemek mümkünken; partner/eş bağlamında yaşanan bir gerilimi duygu alanı/ limbik sistem olarak adlandırdığımız göz kenarlarında, yüz çerçevesi dediğimiz bölgede düzleşme olarak görmemiz olasıdır. Duygusal anlamda yaşanan her anı, olay, his tıpkı yedek belleğe

kopyalanan bilgiler gibi bedenimize ve yüzümüze de kaydedilir. Yatayda 3 e bölme kuralı yanında yer alan bir diğer kuralımız ise; dikeyde yüzü ortadan 2 ye bölme kuralıdır. Bu kuralla da; kişinin yaşadığı olay, duygu, durum gibi bağlamları yüzün hangi tarafından hangi veri ve parametrelere dayandıracağımızı ortaya çıkarmış oluruz. Bu kural ekseninde bireyin sol yüzü; iç dünyasını öznel hayatını bizlere gösterirken; sağ yüzü sosyal hayatını, meslek ve kariyer hayatını görmemize olanak tanır.

Son olarak bahsedeceğimiz ancak analizde en önemli olan tüm veri ve parametrelerin bütünde değerlendirilmesi

kuralı ile de; doğacak yanlış tespitlerin önüne geçilmekte; bireyin psikolojik alanda zorlandığı alanlar ile; bugüne kadar keşfedemediği potansiyel gücü de beraberinde ortaya çıkarılmaktadır. Bu kurallar ışığında; yapılan analizler; psikologlara, psikoloji alanında çalışan ve çalışmakta olanlara, bireylerin kendini keşfine ve zayıf yönlerini fark ederek , bu alanda kendilerini güçlendirmelerine de olanak tanımaktadır.

KAYNAKÇA

¹ TDK

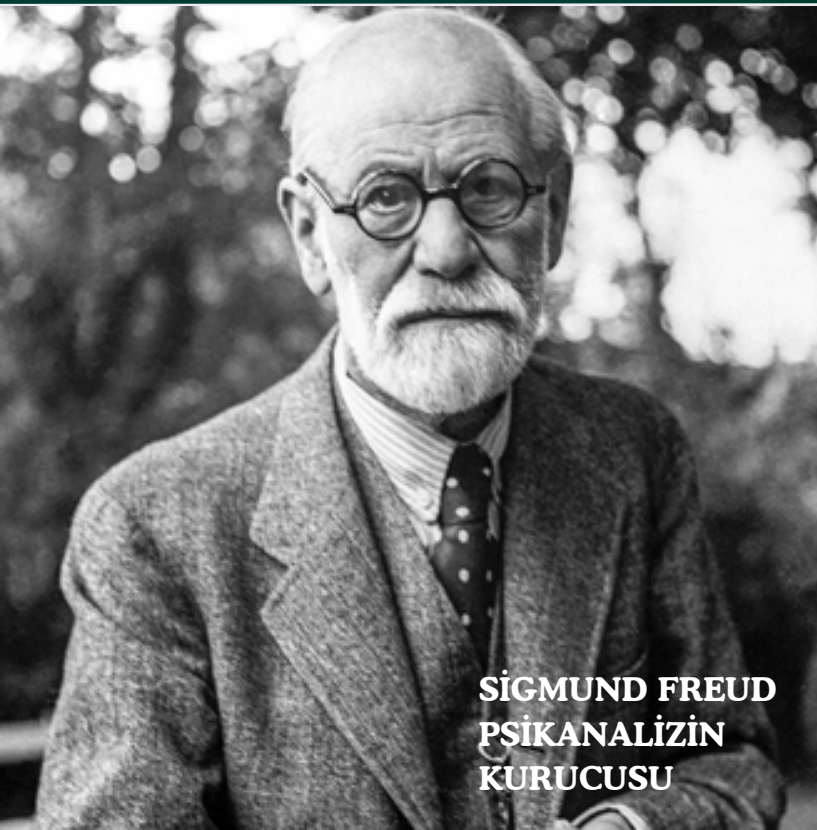
² Beden Kayıt Tutar, Bessel A. Van Der Kolk

³ Bilişsel Davranışçı Terapi, Dr. Seth J. Gıllıhan

⁴ Tübitak Bilim ve Toplum Başkanlığı Popüler Bilim Yayınları,
Psikanalitik Yaklaşım, Müjgan İnözü Mermerkaya

NAZ AVŞAROĞLU
Profil Tanımlama
Uzmanı
Eğitmen

SİGMUND FREUD
PSİKANALİZİN
KURUCUSU

SÖZSÜZ İLETİŞİM

Yazan İclal Gül
GÖLGELİ

Sözsüz iletişim ezberlenebilir hareketlerden ibaret değildir

Bizler için hayat bir laboratuvardır. Katıksız gözlem yapabilmek için başka bir laboratuvara ihtiyaç kalmaz. Sözsüz iletişim neden çok önemli ve güvenilir? Bu laboratuvar, insanların ne düşündüğünü, nasıl hissettiğini, arzuladığını ve ne yapmak istediğini, benzer şekilde kritik bir bilgiyi sakladıklarında nasıl davrandıklarıyla ilişkin peş peşe sıralanan örneklerle doludur. Sözsüz iletişim, bir kişinin bilgiyi gizleyip gizlemediği, görüşmecilere yalan söyleyip söylemediği veya yanlış bir yola yönlendirip yönlendirmediği gibi olasılıkları araştırır.

Ve bu "sözsüz iletişim" dediğimiz teknikle yalan dilini tespit etmesi, yalnızca polisler ve gizli servis elemanları gibi suç tespit edici birimler için değil; yediden yetmişe birbiriyle iletişim halinde olan herkes için de çok değerlidir. Duruş, bakış, el sıkışma, alan işgali gibi kavramlar, bilinçli bilinçsiz sözsüz iletişim sinyalleri, bilinçli beden dili hareketlerimiz hepsi bu alanda konuşabileceğimiz bilgilerdir.

bir kullanma kılavuzu gibidir. İnsanlar, özellikle stres durumunda farkında olmadan beden dili olarak pek çok sinyal verirler. Bunları okuyabilmek, bir yerde karşımızdakinin beynini okuyabilmektir. Sözsüz iletişim ezberlenebilir hareketlerden ibaret değildir. Her insana uyabilecek bir işaret bütünü yoktur. İnsanın genel davranışını ve bunun kökenlerini öğrenmek ve bu merkezde yorumlama yapmak ancak genel geçer bir okumayı sağlayabilir. Esas mesele, anlamsız hareketler ezberletmek değil, insanı anlamanın bir penceresini açabilmektir. İnsanı anladıkça kendinizi de daha fazla anlayacak ve hayatınıza başka pencerelerden bakarak hayatınızı anlamlı kılacaksınız. Sherlock Holmes'u bilir misiniz? Arthur Conan Doyle'un yarattığı hayali İngiliz dedektif. Holmes; 1800'lü yılların ortalarında yaşayan bir roman kahramanıdır ve polisiye olayları sonuna kadar götürerek problemleri çözüme ulaştırır.

Holmes'un başarılı olmasının en büyük nedeni, onun gözlem becerisidir. Evet, gözlem becerisi, hayatta kalmamızı sağlayan, türümüzün devamının en önemli itici güçtür. Holmes, topladığı tüm verileri bir mantık çerçevesinde, "tümünden gelim" metodu ile yorumlar ve olayı çözer. İyi bir gözlem iyi görmeyi geliştirir. Görmek fiili burada ana iskeleti oluşturur. ALES sınavında sorulan bir soruda "gözlerin açık olduğu için gördüğünü sanıyorsun" cümlesinin açıklanması istenmektedir. Sınavda sorulan bu cümle bir çoğumuzun baktığımız ama görmediğimiz durumunu açıklamıyor mu? Bir şeye, bir yere ya da bir kimseye bakıyoruz fakat orada görülmesi gerekeni fark edemiyoruz. Görmek; algılama ile bağlantılıdır. Algıda seçicilik diye bir kavram vardır. Baktığımız her şeyi aynı biçimde görmeyiz çünkü; bir şeyi fark edebilmek için önce beynimizi onu algılamaya programlamamız gerekiyor. Algıladıysak eğer görmeye başladık demektir.

Durumsal farkındalık, en basit anlatımla, kişinin etrafında olanların farkında olması olarak tanımlanıyor. Gerekli olan minimum veriyi toplamak, gereksiz bilgileri ayıklamak; bu veriyi analiz etmek ve kullanılır hale getirmektir. Bir başka deyişle veriyi toplamaktan çok onunla bir şeyler yapabilmektir. İşte görmek ile bakmak arasındaki fark burada kendini belli ediyor. Hepimiz bir şeye bakıyor ama sadece bir kısmımız bunların ne anlama geldiğini fark ediyoruz. Bakmak, görmek ve fark etmek; en yakından örnek verecek olursak birer anne baba olarak bir çoğumuz çocuklarımızın ne durumda olduğunu fark etmiyor, görmüyor ve anlamıyoruz. Hele ki lise çağında kendi odası olan bir genç ise bir çoğumuzun onu görüp takip etme şansı çok daha azalıyor. Pratikte; sözsüz iletişimi çoğunlukla farkında olmayan bir kaynak ve farkında olan bir alıcı olarak nitelendiriyoruz. Bu tanım canlı-cansız her şeyin bize bir mesaj verdiğini anlatıyor. Pek çok mesajın kaynağı, mesaj kaygısı taşımaz.

Baş ağrınız yüzünden suratınız düşmüştür ama personeliniz bunu kendisine surat astığınız şeklinde yorumlayabilir. Karnınız tok olduğu için yemek yemediğinizde, yapan kişi tarafından yemeğin beğenilmediği anlamı çıkarılabilir. Zamanla kalabalıklaşan toplumumuzda, gözlem yapma zamanı bulamadığımızdan, gözlem yapma yeteneğimizi kaybettik. Şehrin karmaşasında, yaşamın hızı içerisinde oradan oraya koştururken çevremizi ihmal ettik ve gözlemleyecek zamanı bulamadık. Böylece gözlemin ilk aşaması olan bilgi toplamada aksaklıklar oluştu. Bizler daha ilk aşamayı geçemediğimiz için çevremizi algılamakta ve olup bitenlerin farkına varmakta güçlük çekiyoruz.

Sözsüz iletişim işaretlerini ya da davranışlarını gözlemlemek ve gözlemlediğimiz kişilerin ya da çevrenin farklılıklarına ilişkindir.

Gözlem yeteneğimiz bizi ve sevdiklerimizi hayatta tutar. Çocuğumuzun normalden farklı davranışlarını onu gözlemleyerek fark edebiliriz. Böylece onu çevrede rahatsız ya da tehdit eden durumları fark edebiliriz.

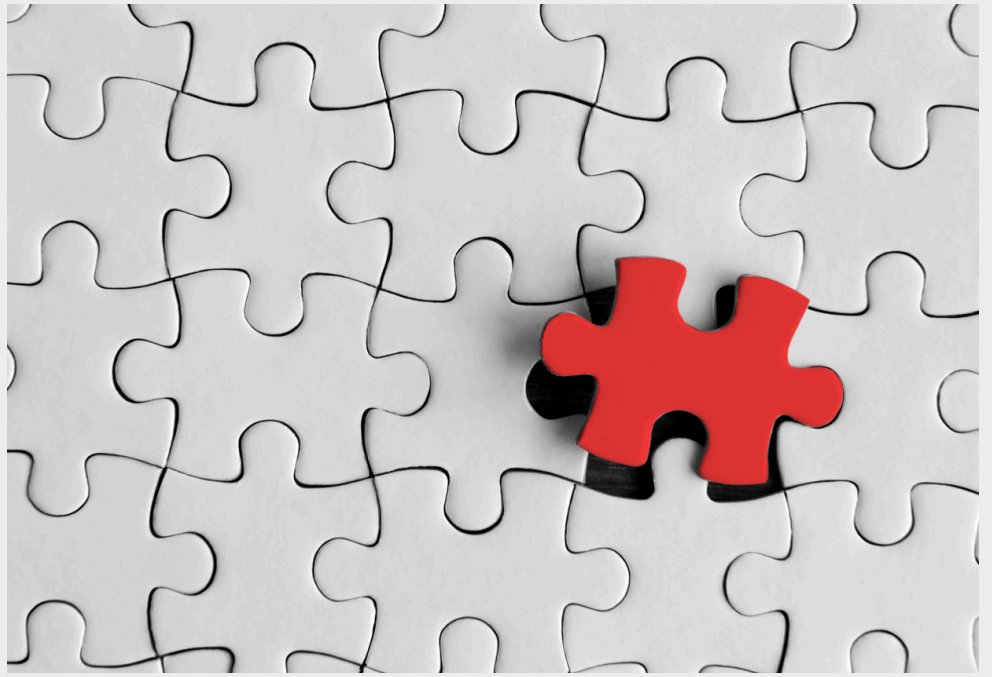
Ortama ait görünmeyen, stres anında davranışlarını değiştiren, Bedensel hareketleri artan, kendini gizlemeye çalışan kişileri fark eder ve incelemeye başlarız. Her zamankinden farklı davranışlara takılır gözlerimiz. Gözlem yeteneği bir kez geliştiği ve akışkanlık haline getirildiği zaman, bir ömür boyu devam eder. İnsan özünde bu yeteneğe sahiptir ve bilin dışı olarak bunu kullanma eğilimindedir.

Geliştirildiğinde ise doğru yerde ve doğru zamanda işleme koymaya başlar.

Gözlem yapmak, sözsüz iletişim ve davranış işaretlerini okumanın en önemli anahtarıdır. Peki bu özellik nasıl geliştirilebilir?

Geliştirmeye iki resim arasındaki farkları bulmaya yönelik bulmacaları çözerek başlayabiliriz. Daha sonrasında gelişimi arttırarak belirli alana yönelik plânlı gözlemlerle süreci ilerletebiliriz.

Kalabalık bir ortamda bulunan insanları gözlemleyebilir beden

hareketlerini ve yüz ifadelerini takip edebiliriz. Bu çalışma sözsüz iletişim bilgisine önemli ölçüde katkı sağlayacaktır. Çalışmayı yaparken kişi mahremiyetini göz önünde bulundurmak ve rahatsızlık oluşturmamak önemlidir.

ÖNSEZİLERİNİZE GÜVENMEYİ BİLMELİSİNİZ.

Örümcek Adam karakterini bilirsiniz. Bu karakter yakın bir tehlike ile karşı karşıya kaldığında kendine has hisleri onu uyarır. O hislerini sorgulamaz, derhal ikazı fark eder ve bu farkındalıkla hayatta kalır. Bizim de böyle hislerimiz var. Bunlar; önsezi, içses, altıncı his, sağduyu dediğimiz hislerdir.

Yaşadığımız kötü tecrübeleri unutsak da bilinçaltında bu deneyimler kayıt altına alınır. Gözlemlenen yüz, bakış, ağzın kenarındaki anlamlı kıvrım, ses tonundaki titreme, gözbebeklerindeki büyüme yada küçülme, aklınıza ne gelirse bilinç altına kaydedilir.

Düşünen beyinle yani bilinç halinde bu bilgiye ulaşılamayabiliriz, çünkü anlık durum farkındalığımızın çok üzerindedir. Fakat hislerimiz bilinç altına bir uyarıcı gönderir ve bunu hemen ilk saniyelerde gerçekleştirir. Midenizde farklı bir hissiyat oluşturur, olumsuz durumu hisseder ve bazen de bağırsaklarınız sinyal verir, kendinizi mutsuz hissedersiniz. İçsel koruma sisteminiz size karşınızdaki kişi ile ilgili uyarılar gönderir. Fakat; hemen düşünen beyin devreye girer ve size şöyle seslenir: "saçmalama, gayet iyi bir adam, güvenilir" vb. gibi mesajlarla iç sesiniz yükselir.

Durumsal farkındalığı yüksek olan kişi, hayata daha sağlam tutunur. Tehlikeyi Kısacası; gözlem, durumsal farkındalık ve sessiz davranışları tespit edebilmek, birbirleriyle son derece ilgili konulardır. İnsan etrafını ne kadar izler, ne kadar görmek için bakarsa o kadar fark eder. Ne kadar duymak için dinlerse o kadar duyar. Önceden fark eder ve tedbir alır. İnsanların saldırganlık emarelerini tanır ve ona uygun hareket eder. Kısacası görmek için bakar, duymak için dinler.

KISACASI ÖZETLE

-Gözlem yaparken beş duyu organınızı kullanmaya gayret edin. Hayat bizim algıladığımız kadar vardır, fazla değil. Sözsüz iletişim beş duyu organının tamamına hitap eder. Kişinin hareketleri normal görünürken, ses tonu heyecanını, stresini ele verebilir.

-Örneğin, küçük yaştaki çocukları gözlemlemek çok önemlidir. Cinsel taciz, okulda kabadayı çocuklar tarafından rahatsız edilme gibi sorunları yaşıyor olabilirler. Size anlatamamış, kendi içinde yaşıyor olabilirler. Normalden farklı davranışlar sergileyen yani dışa dönük bir haldeyken içine kapanıyorsa yada sakin bir yapısı varken sinirli hareketler geliştirmeye başlamışsa, iştahsızlık, panik gibi davranışlar oluşturmuşsa mutlaka titizlikle takip edilmeli ve sorunun kaynağı bulunmalıdır.

-Gözlem dediğimiz kavram normalden sapmaların tespiti olduğuna göre, çevreniz ve iletişime geçtiğiniz insanlar hakkında temel görünüş ve davranış kalıplarınız olmalıdır. Bakımlı bir kişinin kendini ihmal etmesi, çevre ile ilgisiz bir ruh haline girmesi sizin için bir gözlem gerektirecek olasılıkların olduğu anlamına gelebilir.

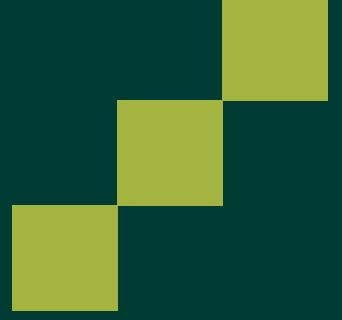
**İCLAL GÜL
GÖLGELİ**
**Profil Tanımlama
Uzmanı
Eğitmen**

KAYNAKÇA

AKÇAY Emrah; Sözsüz Sızıntı

PROFİLİN TARİHİ SÜRECİ

Yazan Filiz AKDENİZ

Geçmişten günümüze binlerce yıllık bilgi birikim ve tecrübeye dayalıdır. Tarihin en eski yüz okuma teknikler M.Ö. 3000 yıllarında Çin uygarlığında insanların karakterler hakkında ipucu ve bilgi edinmek amacıyla kullanılmıştır.

Tarihte hekimler, astrologlar, kral yet mensupları, Osmanlı Dönem devlet işlerinde kullanılmak üzere ilmi-sima, kıyafetname (fizyonomi) olarak bilinen insan tanıma yöntemlerinden faydalanılmıştır. Günümüzde bilimin de gelişmesiyle deneysel yöntemler kullanarak oluşturulmuş bütünsel bir karşılığı "Profil Tanımlama" dır.

Profil Tanımlama; bireylerin beden dili, yüz mimikleri, jest, ses, koku, kıyafet, alışkanlık biçimler ve en önemlisi anatomik özellikleriyle insanı tanıma ve tanımlama yolculuğunun çağdaş ismidir. (Ahmet Akça- Profil Tanımlama)

Binlerce yıllık bir serüvene sahip olan profil tanımlamanın insanı anlama ve tanımlamada önceler hastalıkları tespit ve teşhisi için kullanılmıştır. Örneğin, M.Ö. 460-370 yılları arasında Hipokrat'ın "Prognostik" adlı eserinde hastalıkların sonucunu tahmin etmek için yüz görünümü de dahil olmak üzere fiziksel işaretleri gözlemlemenin öneminden bahsedilmiştir. Geleneksel Çin tıbbında da ilk yazılı

kaynaklardan birisi olarak kabul edilen "Sarı İmparatorun Klasik İçsel Tıbbı Kitabı" ndan hastalıkların temel sebeplerinin yaşam tarzları, beslenme şekillerinin fiziksel görünüme etki ettiğini savunur.

Mevlana Celaleddin Rumi , insanların gerçekte yanlışlığı birbirinden ayıramadıkları takdirde yanlışlıklara düşeceklerini vurgulayarak, bu durumu şu sözleriyle ifade etmektedir: "Nice tatlılar vardır ki şeker gibidir fakat o şeker içinde zehir gizlidir."

Mevlana Celaleddin Rumi 'nin görünüşle gerçeği birbirinden ayıramayanların büyük yanlışlığa düşeceğini şu sözleriyle açıklar; "Acı su da tatlı su da berraktır." Mevlana Celaleddin Rumi 'nin bu görüşü insanlar birbirine benzeyebilir fakat hakikatte kendini nasıl şekillendirdiğidir. İnsanın yaşamı boyunca edindiği deneyimler kişiliğini yansıtır.

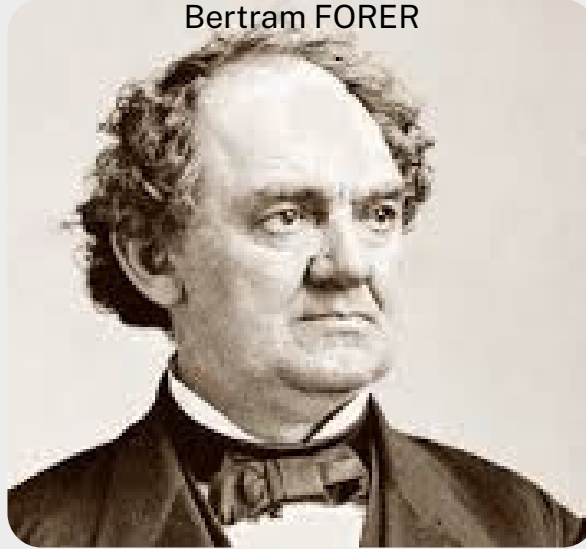
Avrupa üniversitelerinin müfredatında kendi ne yer bulmayı başaran insan tanıma yöntemlerini daha sonraki dönemlerde şahsi menfaatler için kullananlar olmuştur. Bilimin, teknolojinin, psikolojinin çok gelişmemiş olmasıyla yasaklanmıştır.

Günümüzde yapay zekâ kullanılarak elde edilen veriler %90'a ulaşmıştır. Ülkemizde analiz uzmanlarının başında gelen isimlerden Ahmet Akça araştırmaları ve kitapları ile "Profil Tanımlama'nın daha önceki dönemlere nazaran daha üst seviye bir bilim dalı olduğunu duyuran isimlerdendir.

Örneğin, Amerikan psikolog Paul Meehl' in "Forer / Barnum Etkisi " deneyi kitabında şöyle açıklar:

Etkisi barındırmaz, ortak noktalar olduğunu kabul eder ve bu ortak noktaları mihenk taşı görerek birin bir diğerinden ayıran; kişilik, mizaç, huy, karakter, davranış ve alışkanlık farkını inceler" der.

Profil tanımlama, iletişimin başlangıç anından insanlar henüz konuşmaya başlamadan büyüdüğü ana kadarki bütün süreci inceleyerek insanlar hakkında hedefe dönük önemli bilgiler elde edebilmeyi sağlayan bir analiz yöntemidir. (Ahmet Akça)

Bertram FORER

FİLİZ AKDENİZ
Profil Tanımlama
Uzmanı
Eğitmen

KAYNAKÇA

- Mevlana Celaleddin Rumi- Mesnevi Veledi İzbudak (MEB Yayınları) 1991, c 1, sayfa 22, bey t no: 275
- Anadolu Tıp Dergisi Ayşegül Demirhan Erdemir (2022, Nisan Sayısı, Sayfa: 56)
- Sarı İmparatorun Klasik İçsel Tıp Kitabı
- Burcu Erbaş (İçerik ve Proje Yöneticisi)
- Biyometrik Yüz Okuma Uzmanı -Eğitimci - Danışman Ahmet Akça - Profil Tanımlama Sayfa: 2-3-4

Yazan Nazlı KAYA

**İletişim özünde
düşüncenin sözel
olarak değiş
tokuşudur.**

Tarih boyunca canlılar birbirini anlamak için birçok yöntem kullanmıştır. Fakat zaman zaman aynı dili konuşup aynı harfi kullanıp hatta aynı kelimeleri kullanmalarına rağmen birbirleriyle iletişimde başarılı olamamıştır. İletişim özünde düşüncenin sözel olarak değiş tokuşudur. İki kişinin birbirini anlaması ve kendisini anlatabilmesidir. İletişim kurma becerimiz hayatımızın her alanını etkilemektedir. İletişim kurma ile ilgili tanımlara baktığımızda insan faktörü karşımıza çıkmaktadır. Bundan dolayı ki iletişim insanın ilk önce varoluşunu gerektirir. Var olan insan, kendi varlığının farkında olduğu andan itibaren

hem kendi hem iç dünyası ile olan iletişimi hem de çevresi ile olan dış iletişimi başlatır. Yani iletişim farkındalık ile başlar. Farkındalık varoluşun beş boyutunu da beraberinde getirir. Bir tohumun büyüüp gelişmesi için su, toprak, güneş, hava ve bakım gibi olmazsa olmaz beş temel ihtiyaç söz konusu olduğu gibi kişiliğin gelişimi içinde beş temel yatırım yapmak oldukça önemlidir. Her insan umursandığını, kabul edildiğini, değerli olduğu yeterli olduğunu sevmeye layık olduğunu duymak bilmek ister. O halde:
""Ben varım -sen de varsın, ""Ben kabul ediliyorum-Sen de kabul ediliyorsun
""Ben değerliyim-

Sende değerlisin,
""Ben yeterliyim -Sen de yeterlisin,
""Ben sevmeye layığım-Sen de sevmeye layıksın, anlayışı içerisinde olduğumuz müddetçe kurduğumuz iletişimler hem daha etkili hem de daha sağlıklı olacak ve bizi başarıya götürecektir. Ferdinand de Saussure'ün yapısal dil bilim anlayışına göre, sözlü iletişim "dil ve konuşma arasındaki ilişkiden doğar.

Günümüz insanın; kendisi için bile vakit ayıramadığı, sürekli ve telaşlı bir hayat döngüsü içerisinde bir sağa bir sola koştururken, kaçırdıkları dikkat edemediği gerçeği ile yüzleşmesi gerekmektedir.

Hasan yoğun iş temposu içinde ailesine yeterince vakit ayırmadığını fark edemiyordu. Eve geldiğinde yorgun hissediyor ve rahatlamak için yemek masasında dahi telefonla oyalanıyordu. Oğlu Ali ise babasıyla vakit geçirmek ve oyun oynamak istiyordu ve bir akşam Ali'nin aklına muhteşem bir fikir geldi oyuncak telefonundan babasını aradı ve,
-Alo Baba! beni duyuyor musun? diye sordu. Hasan ise gülümseyerek "buradayım oğlum neden telefonla konuşuyorsun "dedi. Ali içini çekerek "çünkü telefonla konuşurken bana daha çok dikkat ediyorsun. Dedi.

Hasan o an gerçeği fark etti. Telefonu bir kenara bırakıp oğlunu kucağına aldı ve o akşam Ali ile saatlerce sohbet etti.

Kendi bilişsel sürecinde insan, önceliklerini belirleme noktasında gözden kaçırdıkları olduğunu bilmeli, kabul etmeli ve bu konuda ayağa kalkmalıdır. Otomobilini kullanmak istediğinde; benzinin olmadığını görmek / anlamak fark etmektir. Benzin alıp koymak ise farkındalıktır.

Bazen iletişim kurmak için sözlerden çok farkındalığa ihtiyaç vardır.

NAZLI KAYA
Profil Tanımlama
Uzmanı
Eğitmen

YÜZ OKUMADA KİŞİLİK ve KARAKTER ANALİZİ YÖNTEMLERİ

Yazan Hacer ŞENKAL

İnsan yüzü, bir
bakıma şifreli bir
kod gibidir

Kişiliğin Derinliklerine Yolculuk,
İnsan, karmaşık bir varlıktır. Her birimizin kendine özgü duygu, düşünce, ve davranış kalıpları vardır. Çok eski zamanlardan bu yana karakter ve kişiliğin oluşum sebeplerini anlamak büyük bir merak konusudur. Günümüzde ise insan davranışlarını ve duygularını oluşturan sosyal, psikolojik ve fizyolojik etkenler hem geleneksel hem de modern birçok yöntem kullanılarak araştırılmaya devam etmektedir.

Yüz Okumada, Kişilik ve Karakter Analizi Yöntemleri
1.Eski ve Klasik Yöntemler:
1.1 Fizyonomi: Fizyonomi bilimi, insan yüzünü adeta bir harita olarak algılar. Yüzdeki her bir çizgiyi, yarıyı, lekeyi yani yüzün tamamını iç dünyanın bir yansıması olarak görür, Fizyonomide, yüzdeki her bir detayın anlamlı bir karşılığı vardır. Bu yöntemde kişinin alın, kaşlar, gözler, burun, çene, yanaklar ve kulak gibi yüz hatları incelenerek, kişilik detaylı bilgi elde edilir.

Örneğin göz yapısı kişinin dünya görüşü hakkında bilgi verirken ağız yapısı algıladığı dünyayı yorumlama şekli anlatır
1.2 Mikro İfade Analizi: İnsan iletişimi, yalnızca sözel ifadelerden ibaret değildir. Kelimeler, iletişim sürecinde önemli bir rol oynasa da, duygularımızı ve düşüncelerimizi ifade etmenin en etkili yolları sözsüz iletişim kanallarıdır. Beden dilimiz, ses tonumuz ve en önemlisi yüz ifadelerimiz, iç dünyamızın dışa vurumunda kritik bir öneme sahiptir. Bu unsurlar, iletişimimizi güçlendiren ve derinleştiren ipuçları sunar.

Yüz ifadeleri, insan duygularının en saf ve doğrudan yansıması olarak karşımıza çıkar. Mutluluk, üzüntü, korku öfke, şaşkınlık gibi temel duyguların yanı sıra küçümseme, iğrenme ve tikslenme gibi daha karmaşık duygular da yüzümüzde kendine özgü bir şekilde belirir. Bu ifadeler, duygusal gerçekliğimizin derinliklerini ortaya koyar ve diğer insanlarla olan etkileşimimizi anlamlandırmamıza yardımcı olur. Beden dili de iletişimin güçlü bir parçasıdır. İnsanlar, jestler ve duruşlarıyla farkında olmadan birçok mesaj iletebilir.

Örneğin, kolların çaprazlanması bir savunma mekanizması olarak algılanabilirken, eğilmiş bir duruş saygı veya mahcubiyet göstergesi olabilir. Benzer şekilde, ses tonu da iletilen mesajın anlamını derinleştirir. Aynı kelimeler, farklı bir ses tonu ile söylendiğinde tamamen farklı bir anlam kazanabilir. Bu sözsüz ipuçları, iletişimin yalnızca yüzeysel bir bilgi aktarımı değil, aynı zamanda bir duygu paylaşımı olduğunu gösterir. İnsanlar, yalnızca söylediklerine değil, nasıl söylediklerine ve ne şekilde ifade ettiklerine de dikkat eder. Bu nedenle, etkili bir iletişim kurmak isteyen bireylerin, sözsüz iletişim becerilerini geliştirmeleri büyük bir önem taşır.

2 Yeni ve Teknolojik Yöntemler: 2.1 Yapay Zeka ile Yüz İfade Analizi
İnsan yüzü, bir bakıma şifreli bir kod gibidir. Bu kod, yüzümüzdeki ifadeler aracılığıyla karakterimizi, duygularımızı ve hatta niyetlerimizi açığa çıkarır. Son yıllarda yapay zeka teknolojisinin gelişimiyle birlikte, bu şifreli kodu çözmek mümkün hale gelmiştir. Yüz ifadelerini analiz ederek insan davranışlarını anlamaya çalışan bu yenilikçi yaklaşım, karakter analizine ve insan davranışlarının yorumlanmasına bambaşka bir boyut kazandırmaktadır. Yapay zeka tabanlı yüz ifade analizi, insan duygularını ve kişilik özelliklerini anlamada önemli bir araç haline gelmiştir. Bu teknoloji, bir bireyin yüz ifadelerinden duygusal

durumlarını değerlendirebilir ve hatta bu değerlendirmeyi kişilik çözümlemeleriyle birleştirebilir. Yüz kaslarının hareketlerinden elde edilen mikro ifadeler, bireyin o anki ruh hali hakkında değerli bilgiler sunar. Örneğin, bir kişinin gülümsemesi mutluluk belirtisi olarak yorumlanabilirken, kaşlarının çatılması stres veya öfkeyi gösterebilir. Bu tür analizlerin kullanım alanları oldukça geniştir. Özellikle müşteri hizmetleri, pazarlama ve güvenlik alanlarında büyük bir potansiyel taşır. Örneğin, bir müşteri hizmetleri temsilcisi, müşterinin yüz ifadelerini analiz ederek o anki memnuniyet düzeyini belirleyebilir ve buna göre hizmetini

uyarlayabilir. Benzer şekilde, pazarlama sektöründe yüz ifadelerinden elde edilen veriler, tüketici davranışlarını anlamak ve daha etkili reklam stratejileri geliştirmek için kullanılabilir. Güvenlik alanında ise, şüpheli davranışları tespit etmek ve potansiyel tehditleri önlemek amacıyla yüz ifade analizi kullanılabilir. 2.1.1 Ses Analizi ve Duygusal Durum Değerlendirmesi

Yapay zeka, yalnızca yüz ifadelerini değil, aynı zamanda ses tonunu da analiz edebilir. Bir kişinin ses tonundaki ince değişiklikler, duygusal durumu hakkında önemli ipuçları sunar. Ses analizi, bireyin stres düzeyini, özgüvenini ve hatta yorgunluk seviyesini değerlendirebilir.

Örneğin, bir konuşma sırasında sesin titremesi stres veya endişeyi gösterebilirken, güçlü ve kararlı bir ton özgüvenin işareti olarak yorumlanabilir.

Bu tür ses analizleri, özellikle iş görüşmeleri, terapi seansları ve müşteri destek hizmetleri gibi iletişim odaklı alanlarda kullanılabilir. Örneğin, bir iş görüşmesinde adayın ses tonu analiz edilerek stres seviyesine dair veriler elde edilebilir. Terapistler ise, danışanlarının ses tonundaki değişikliklerden duygusal durumlar hakkında daha fazla bilgi edinebilir.

2.2 Profil tanıma Yöntemleri;
Kişi kendiyle ilgili sosyal mecralarda paylaştığı fotoğraflar, videolar ve yorumlar dijital birer yansıtıcı olarak bireyin kişiliğinin ve davranışlarının anlaşılmasına yardımcı olmaktadır. Kullanılan yöntemler de öne çıkan, bir çok parametreyi içinde barındıran, kapsamlı analiz yapmasını sağlayan veri toplama analizdir. Bu analizle, yüzdeki parametreler belirlenir, bu parametrelerin analizleri yapılır, analiz sonucunda elde edilen bilgiler yazılı hale getirilir. Altın oran gibi yöntemler kullanılarak kişinin yüz verilerinin matematiksel analizi yapılır. Elde edilen tüm veriler bir araya getirilerek kişinin profili hakkında genel bilgiye sahip olunur.

2.3 Biometrik Yüz okuma Yöntemleri;
Teknolojinin gelişimi ile kimlik doğrulama yöntemleri de bambaşka bir boyuta taşınıyor. Artık sadece şifreler veya kartlar değil, yüzümüz de bir kimlik doğrulama aracı olarak kullanılıyor. Yüz Tespiti, Nokta tespiti, veri oluşturma ve karşılaştırma gibi yöntemleri kullanır bu yöntemlerde eşleşme olmasa çalışmaz. daha çok banka ve güvenlik havaalanlarında veya akıllı telefonlarda alanında kullanılır.

Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte, yüz okuma ve kişilik analizi yöntemleri giderek daha da gelişecek ve hayatımızın birçok alanında daha fazla yer alacak gibi görünüyor.

Yüz okuma ve kişilik analizi, insanı anlama çabamızın hem geçmişini hem de geleceğini yansıtan büyüleyici bir alandır.

Teknolojinin gelişimi ile kimlik doğrulama yöntemleri de bambaşka bir boyuta taşıyor. Artık sadece şifreler veya kartlar değil, yüzümüz de bir kimlik doğrulama aracı olarak kullanılıyor. Yüz Tespiti, Nokta tespiti, veri oluşturma ve karşılaştırma gibi yönetmeleri kullanır bu yöntemlerde eşleşme olmasa çalışmaz . daha çok banka ve güvenlik havaalanlarında veya akıllı telefonlarda alanında kullanılır. Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte, yüz okuma ve kişilik analizi yöntemleri giderek daha da gelişecek ve hayatımızın birçok alanında daha fazla yer alacak gibi görünüyor. Yüz okuma ve kişilik analizi, insanı anlama çabamızın hem geçmişini hem de geleceğini yansıtan büyüleyici bir alandır. Antik çağlardaki fizyonomiden, günümüzün yapay zeka destekli sistemlerine kadar, bu yöntemler insan doğasını çözme konusunda bize rehberlik etmiştir.

Gelecekte, bu teknolojilerin hayatımızın daha da içine gireceği kesin. Ancak, insanı anlamak için sadece yüz hatlarına değil, kalbine ve ruhuna da bakmak gerektiğini vurgulamak istiyorum.

HACER ŞENKAL
Psikolog /
Diyetisyen /
Aile Danışmanı
Mizaç ve Beslenme
Uzmanı

PSIKOTİPLER ÜZERİNDEN PROFİL
TANIMLAMA -1-

KİŞİLİK VE KARAKTER ANALİZİ

Yazan İclal Gül GÖLGELİ

**Bağlam
çerçevesinde
incelediğimizde; o
karakter hangi
beden dilini daha
aktif kullanır?
Hangi giyim tarzı,
hangi konuşma
tarzını daha aktif
kullanır? Sinir
sistemi nasıl
çalışır? Olaylara
verdiği tepki
nasıldır?
Uyarıcılara verdiği
tepki nasıldır?
sorularını
incelediğimiz bir
analiz yöntemini
açıklamış
olacağım.**

Beyin yapısı içerisinde sinir sisteminin gücü, esnekliği, dengesi hareketliliği gibi parametreler üzerinden anlatıla bilinir. Sinir sisteminin işleyişini çözme; olaylara, uyarıcılara verdiği tepkiyi çözmek adına psikotipolojiyi oluşturur. Bu analiz yönteminde yüzün statik verilerinden çok giyim, kuşam, konuşma, davranış ve uyarıcıya verilen tepki gibi duygusal süreçlerin yüzde yansıması değerlendirilir.

Psikotip dediğimiz unsur; kişinin karakterini genel hatlarıyla sunan ve kişinin sinir işletim gücünü tespit edebildiğimiz veriler toplamıdır. Bu veriler ışığında kişinin zayıf ve güçlü yönleri tespit edilebilir ve bilmenin faydasını hayata geçirilebiliriz. Yani psikotip içimizdeki aktif etmemiz gereken kişiliğimizdir. Çeşitli araştırmalara konu olmuş ve yaklaşık 50.000 kişi üzerinde denenmiş bir metodoloji olarak literatürde yerini almıştır. Kişiyi analiz ederken; önce kişinin psikotipini çözüp sonra yüz analizini yaparsak daha sağlıklı sonuçlara ulaşmamız mümkündür

. Kişinin psikotipini belirlemeden önce; mizaç-karakter ve kişilik gibi unsurların üzerinde durmamız, sosyal, psikolojik ve fiziksel etkenleri de veri analizine dahil etmemiz gerekir . Sinir sistemi işleyişini çözme, olaylara ve uyarıcılara verdiği tepkiyi çözme adına psikotipoloji oluşturur demiştik ki bu bizim mizacımızla başlar. Mizaç-karakter ve kişilik birbirini tamamlayan basamaklardır. **MİZAÇ:** Toprağımız da diyoruz. Biyolojik yatkınlığımız, genlerden getirdiklerimiz. Yani sinir sisteminin gücü, esnekliği, dengesi, hareketliliğidir.

KARAKTER: Sinir sisteminin dışsal çevre ile etkileşimi. Dışarıdan verdiğimiz telkinler, uyarıcılar, beslemeler. Toprağa ektiğimiz fidan.

KİŞİLİK: Mizaçla karakter arasında şekillenen unsur. Fidana verdiğimiz hava, su, ışık gibi dışarıdan gözlemlenebilen davranışsal stratejilerin kişiye ait bireysel özellik kazandırılması. Kişi dünyaya geldikten sonra sosyal faktörle bütünleşiyor. Bizim sinir sistemimiz dediğimiz kısımımız, dışsal çevre ile etkileşip karakteri oluşturur. Sonra bu ikisi; mizaç ve karakter, artık kişiye bireysellik kazandırmaya başlar.

Bedensel dilin konuşma dilinin önüne geçmesiyle yani, elini-kolunu kaldırması, gözünü-kaşını kaldırması, bir uyarıcıya karşı öfke göstermesi gibi uyarılar kişinin tepkisel özellikleri haline dönüşüp, gözlemlenebilen verileri oluşturur. Kişinin mizacı, analiz yeteneğine, gözlemci becerilerine sahiptir, çok kuvvetlidir. Yani; mizacım üzerinde yoğunlaşıp o mizaca bağlı olarak güçlü yönlerimi kullanabileceğim bir alan seçiyor isem; o yönü güçlü olmayan kişiye göre daha güçlü olabileceğim muhakkak.

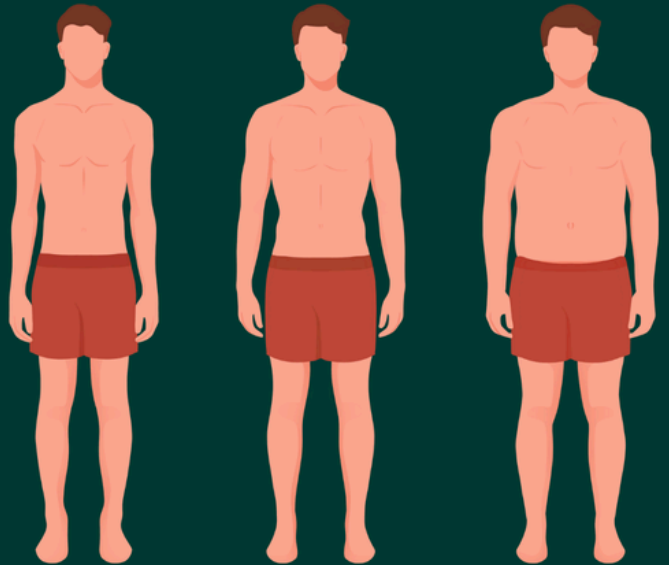
Bir de bunun üzerine çalışıyorsa kişi çok hızlı yol alır.

Psikotipler boyutunda olayın mizaç-kişilik ve karakter noktasında biraz daha sinir sistemine yani; profil tanımadaki mizaç yaklaşımına değinelim;

PSİKOTİPLER İLE

- 1-İnsan davranışını tahmin eder,
- 2-Karakterini belirler,
- 3-Düşünme türünü belirler,
- 4-Güçlü ve zayıf yönlerini tanımlar,
- 5-Olası manipülasyon tekniklerini seçer,
- 6-Soru sormak için bir strateji oluşturur,
- 7-Muhatabın uyarılarımıza tepkilerini tahmin eder,
- 8-Bir kişinin belirli bir eylemi yapıp yapamayacağını belirleyebiliriz

Bu noktada, önce uyarıcıyı gönderip davranışını gözlemler, sonra psikotipini tespit ederseniz daha sağlıklı sonuca ulaşırsınız. Bir diğer konu olarak, pozitif ya da negatif niyet kişinin kendi sosyal faktörünün gelişmesine ortam sağlar ya da söndürür. Karakter dediğimiz şey; sosyal faktörlerle geliştiriliyor ise, benim yaşadığım ya da etkisi altında kaldığım çevrede niyetimin negatife dönmesine sebebiyet verir ki; özellikle psikopat-seri katillerin çocukluk dönemindeki travmalarının çok büyük olduğu artık ispatlanmış bir süreçtir. Kişinin niyeti değiştiği anda mevcuttaki becerileri, yetenekleri ya da zekayı kullanım yapısı da niyete bağlı olarak değişim gösterebilir. Kişi, içindeki verileri ya insanlara faydalı olacak şekilde, ya da zararlı olacak şekilde kullanır hale gelir.

EKTOMORF

MEZOMORF

ENDOMORF

Aynı zamanda kişinin bedensel yapıları da karakteri hakkında ipuçları sunabilir, Buradan yola çıkarak , Amerikalı Psikolog William Sheldon; vücut tiplerini mizaçla birlikte değerlendirmiş ve ilk değerlendirmemiz hangi yapıdaysa ona göre yaklaşımda bulunmamız gerektiğini ifade etmiştir.

MEZOMORF: Atletik
ENDOMORF: Pıknık
EKTOMORF: Astenik
dediğimiz beden psikogeometrisi:

BUNLAR:

1.GRUP: Atletik diye tabir ettiğimiz kaslı bir kütleye sahip yapı. Annenin aldığı besin daha çok kemik kütlesine gitmiştir.
-Az yağ, çok kas kütlesine sahiptirler,
-Kalın kemikli, göğüs ve omuzlar geniş,
-Hakimiyet ihtiyacı,
-Yüksek ses,
-Daha cesur, daha enerjik,
-Daha agresif ve saldırgan eylemlere meyilli,
-Testosteron yüksek, yüksek ses ve baskın konuşma.

2.GRUP: Astenik yapı; annenin gebelik sürecinde çocuğun aldığı besin daha çok beyin kaslarına gitmiş.
-Az yağ, az kas dokusuna, uzun ince kemiklere sahiptirler,
-Zihinsel aktivite yoğunudur,
-Daha içe dönük, sosyalleşme zayıftır,
-Düşük sese sahiptirler.
-Acıya aşırı duyarlıdırlar.
3.GRUP: Pıknıkçılar
-Daha çok yağ, daha az kas dokusu,
-Daha kısa boyna sahip,
-Daha fazla sosyalleşme,
-Daha duyarlı,
-Daha yavaş reaksiyon,
-Konforu, rahatlığı seven.
Bunlar çok hızlı kaynaşırlar. Rahatlığı, tembelliği seven tiplerdir. Etliye sütlüye pek karışmazlar. Psikotiplere girerken sinir sistemine girmeden olmaz.

SİNİR SİSTEMİ YAPILARININ ÖZELLİKLERİ

GÜÇ: Bireyin uzun süreli ve yoğun çalışma sırasında yüksek performans seviyesini koruması, hızlı enerji depolaması.

DENGİ: Heyecan verici ortamda sakin kalması, arzularını kolayca bastırması.

HAREKETLİLİK:

Durumdaki değişikliklere hızlı-kolayca tepki vermesi.

OTONOM SİNİR SİSTEMİMİZ SEMPATİK VE PARASEMPATİK DİYE 2 YE AYRILIR

SEMPATİK KISIM: Kişiyi aktifleştiren, çoğaltan kısım.

PARASEMPATİK KISIM: Aktiviteyi dinlendiren kısım.

GÜÇ: Kişi uzun çalışma sürecinde performansını koruyabiliyor mu? enerjiyi nasıl depoluyor? depolama hızı nasıl?

DENGİ: Heyecan verici bir ortamda kişi sakin kalabiliyor mu, bu ortamda arzularını bastırabiliyor mu?

SİNİR SİSTEMİNİN İŞLEYİŞİNE GÖRE PSİKOTİPLERİ ŞÖYLE İSİMLENDİRİRİZ.

HİSTERÖİD

(gösterişçi):Vücuda pozitif uyaran alma. Temas kurma-sevinç

EPILEPTÖİD

(plânlı):Önemli bir ihtiyacı engelleyen bariyeri kırma. Öfke-saldırı

PARANOYAL(amaç odaklı):Algılanan, uygun olmayan şeyden kurtulma. İğrenme-küçümseme.

ŞİZÖİD(meraklı):

Araştırma. Huzur-sükûnet.

DUYGUSAL: Yakınlaşma ve teması sürdürme. Paylaşımçı.

ENDİŞELİ-ŞÜPHECİ:

Sahip olduğumuzun kaybına yönelik tepki. Kaçış-yardım.

KEDERLİ(depresif-üzgün): Tehlikeyi ve zararı önleme.

